

PRINCIPIS I NORMATIVA DE LA FORMACIÓ DEL PROFESSORAT I DE L'ESTUDIANTAT DE LA UPV

1. Missió i visió de l'ICE

MISSIÓ

A fi de respondre a les necessitats derivades del model educatiu de la UPV, que recull el Pla estratègic, i que suposa desenvolupar una formació de qualitat que permeta als nostres estudiants adquirir les competències que aporten valor al seu desenvolupament professional i personal, l'ICE es planteja cinc grans missions, relacionades amb **la formació del professorat i de l'estudiantat**:

1. Acompanyar els docents en el seu desenvolupament professional, tenint en compte el perfil de bon professor/a derivat dels resultats de la recerca en educació superior i de les prioritats de la UPV, en el marc de l'SOTL (*scholarship of teaching and learning*).
2. Innovar; acompanyar les innovacions vinculades als projectes institucionals i donar-hi suport; i donar-ne també a les iniciatives d'aquells equips de professors que vulguen experimentar i canviar les seues pràctiques educatives, tot mesurant l'eficàcia d'aquestes innovacions en termes d'aprenentatge dels estudiants.
3. Posar en valor la docència donant visibilitat a les millors pràctiques, així com a les investigacions en el marc de la comunitat universitària.
4. Investigar en col·laboració amb altres investigadors de dins i de fora de la UPV per contribuir a l'avanç del coneixement sobre l'educació superior.
5. Situar l'estudiant i la seua implicació en l'aprenentatge al centre de la formació que s'ofereix des de la mateixa universitat.

VISIÓ

L'ICE vol ser un lloc de trobada interdisciplinària entre la seua plantilla professionalitzada pedagògicament i els diferents estudiants, docents, centres, departaments i serveis de la UPV, a fi de crear una xarxa de col·laboració per a la millora del procés d'ensenyament-aprenentatge, tot vinculant la perspectiva generalista (basada en el coneixement científic pedagògic sobre l'educació superior) i l'específica (lligada a les diferents àrees de coneixement).

2. Marc de referència per als programes de formació del professorat

La formació del professorat es defineix en funció de dos criteris:

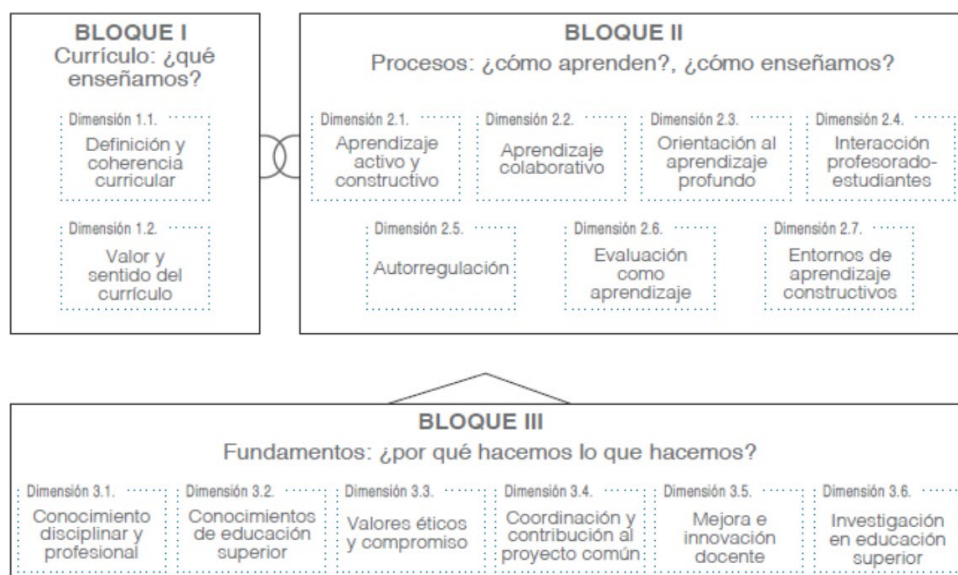
- a) El perfil de professor/a de qualitat cap al qual pretenem dirigir-nos, basat en els resultats de la recerca sobre quins factors influeixen en l'èxit acadèmic dels estudiants.
- b) Els diferents programes institucionals i plans estratègics definits a la Universitat.

En línia amb aquest marc, cada proposta formativa es basa en:

- **Satisfacció amb la formació rebuda i les necessitats formatives** expressades a través...
 - D'enquestes de valoració de les activitats desenvolupades durant el curs anterior.

- De dades de participació en les activitats (inscripcions, llista d'espera, certificats emesos).
 - De la consulta a tot el professorat.
- **Polítiques institucionals** per a millorar la qualitat de l'aprenentatge dels estudiants, la qualitat dels títols i la qualitat del professorat, com ara el següents:
- Pla estratègic.
 - Projecte de competències transversals.
 - Docència en xarxa.
 - Programa A+D.
 - Programa *Docentia*.
- **Visió basada en la recerca sobre què significa una bona docència universitària** i quines poden ser les fites per a anar-hi avançant progressivament. Actualment, ens centrem en la proposta que ha fet la Xarxa Estatal de Docència Universitària (REDU) del **Marc de Desenvolupament Acadèmic Docent (MDAD)** l'any 2019.

El Marc ha identificat **15 dimensions** que s'associen, de manera consistent, a la qualitat de l'aprenentatge dels estudiants, i d'altra banda proposa 3 nivells de progrés (blocs) en la docència fins a arribar a una **bona docència universitària**:

2.1. Estratègies de formació dels docents d'universitat

Els principis que es tenen en compte a l'hora de planificar la formació són els següents:

1. Mostrar coherència entre les estratègies de formació que es fan servir i les que, en aquests moments, s'estima que són les més apropiades per a l'ensenyament universitari, considerat des del punt de vista de l'aprenentatge.
2. Contextualitzar la formació tenint en compte les diverses situacions i el tipus d'ensenyament, així com una visió plural de la formació.
3. Oferir el que siga prou i just en el moment escaient (JUST IN TIME).
4. Treballar des de les concepcions dels docents sobre el procés d'aprenentatge i ensenyament, ja que la finalitat de la formació serà aconseguir que aquestes concepcions vagen evolucionant.
5. Varietat i integritat en les estratègies. Totes les propostes han de tenir un objectiu últim, que és donar suport a la professionalització de la docència, però al mateix temps han de ser sensibles a les diferents etapes del desenvolupament professional.
6. Garantir la continuïtat entre la formació inicial i la formació permanent.
7. Combinar l'experiencial, singular i biogràfic amb el social i col·lectiu. Perquè la formació aconseguisca ancorar-se en les pràctiques d'ensenyament i aprenentatge, convé considerar les experiències personals que són úniques, i que faciliten la connexió més directa amb les necessitats, els interessos, els problemes i les aspiracions de qui es forma. Però, alhora, caldrà estimular el treball col·laboratiu com una eina d'utilitat indiscutible per a propiciar una cultura de col·legialitat que facilite el canvi dins la institució universitària.
8. Fonamentar les diferents estratègies en la recerca sobre la seua pertinència i eficàcia.

2.2. Tipologies de formació

Les activitats formatives de l'ICE podem classificar-les segons els criteris següents:

a) Segons l'entorn d'aprenentatge:

- a. **Presencial.** Format tradicional de formació a l'aula.
- b. **En línia.** S'imparteix totalment a través de plataformes digitals de formació (PoliformaT, Teams...) Pot ser **síncrona**, **asíncrona** o combinar totes dues opcions.
- c. **Semipresencial.** Combina la modalitat presencial amb la modalitat en línia.

b) Segons la modalitat d'organització:

- a. **Tallers.** Sessions de treball en les quals, en poques hores, s'aborda un tema específic que motive el professorat a continuar aprofundint-hi, o que permeta resoldre qüestions puntuals relacionades amb la seua docència.
- b. **Seminari web.** Conferències (d'una o dues hores) especialitzades en alguna àrea de treball, de què es debatrà posteriorment amb el grup assistent.
- c. **Seminari.** Grups xicotets de treball que, amb la guia d'experts en el tema, aprofundiran en aspectes rellevants de l'ensenyament.

- d. **Jornada.** Sessions de treball al voltant de qüestions candents de les quals cal tenir una visió àmplia; cal convidar a participar-hi diferents actors involucrats en el tema de què es tracte.
 - e. **Mòduls.** Proposta de formació que integra la teoria i la pràctica, i que connecta amb els problemes que troba el professorat en la docència, tot donant prou temps perquè es qüestionen les concepcions sobre l'ensenyament i l'aprenentatge i perquè la proposta es pugui fonamentar en la pràctica.
 - f. **Títols propis.** Formació especialitzada de llarga duració.
- c) Segons l'àmbit **temàtic**:
- a. **Aprenentatge de competències:** mostren possibles escenaris d'aprenentatge que garantisquen un aprenentatge eficaç de les competències i la seua transferència a diferents contextos.
 - b. **Eines per a l'exercici de la funció docent:** amplien el repertori de recursos personals per a exercir amb qualitat i compromís suficients la docència en el context de l'educació superior.
 - c. **Innovació i investigació educativa:** donen suport al professorat en el qüestionament de la seua pràctica i en la capacitat d'entrar en cicles permanents de millora i innovació, tot orientant les innovacions i fent servir mètodes rigorosos d'anàlisi que permeten extraure conclusions valuoses per a l'avanç de la pràctica docent.
 - d. **Avaluació:** d'una banda, ajuden a continuar aclarint el significat d'“avaluar” en l'àmbit educatiu, tot canviant-ne les perspectives tradicionals; de l'altra, amplien el repertori de recursos per a poder dur a terme una avaluació de procés i de producte alineada amb els resultats d'aprenentatge que es plantegen.
 - e. **Recursos tecnològics:** contribueixen a valorar el paper dels recursos tecnològics en la qualitat de l'aprenentatge i a ampliar l'ús dels recursos existents de la UPV i externs, així com a estimular l'elaboració pròpia.
 - f. **Suport a equips directius:** posen en valor la tasca que duen a terme els equips directius per a la qualitat de l'ensenyament i l'aprenentatge, i amplien els seus recursos perquè puguin exercir amb un major grau de professionalitat les seues funcions.
- d) Segons **la finalitat**:
- a. Proporcionar formació adaptada als diferents **perfils de professorat**, perquè puguin desenvolupar la seua activitat docent de manera adequada. En aquest sentit, l'ICE elabora:
 - **El Programa de suport a la docència**, que s'ofereix en tres convocatòries al llarg de l'any:
 - 1a convocatòria: cursos entre gener i març.
 - 2a convocatòria: cursos entre abril i juliol.
 - 3a convocatòria: cursos entre setembre i desembre.

- El **Programa d'acolliment universitari (PAU)**, que proporciona formació al professorat que es troba en els seus primers anys de docència (prioritàriament, ajudants, associats i personal FPU i FPI), a fi de facilitar el seu procés d'integració professional a la UPV.
- b. Donar suport als **projectes institucionals**:
 - Convocatòria "Aprentatge i docència":
 - Projectes d'innovació i millora educativa (PIME)
 - Equips d'innovació i qualitat educativa (EIQE)
 - Reconeixement de bones pràctiques docents.
 - Competències transversals.
 - Docència en xarxa.
 - Pla integral d'acompanyament a l'estudiant (PIAE+).
 - ODS.
- c. Col·laborar amb els centres, departaments i altres unitats, en l'organització de **la formació a demanda**.
- d. **Acreditar** les **activitats formatives** organitzades per centres, departaments i altres unitats.

3. Marc de referència per als programes de formació de l'estudiantat

La formació de l'estudiant es definirà en funció de tres criteris:

- a) Els diferents programes institucionals i plans estratègics definits a la Universitat.
- b) La detecció de necessitats abordades pel Gabinet d'Orientació Psicopedagògica Universitària (GOPU).
- c) Temàtiques emergents segons el moment acadèmic-social per a respondre a les necessitats concretes.

En línia amb aquest marc, cada proposta formativa es basa en:

- **Satisfacció amb la formació rebuda i les necessitats formatives** expressades a través...
 - D'enquestes de valoració de les activitats desenvolupades durant el curs anterior.
 - De dades de participació en les activitats (inscripcions, llista d'espera, certificats emesos).
 - De reunions amb la delegació d'estudiants.
- **Polítiques institucionals** per a millorar la qualitat de l'aprenentatge dels estudiants i donar resposta a les necessitats formatives amb el propòsit d'aconseguir els objectius acadèmic-personals, com ara:
 - Pla estratègic.
 - Projecte de competències transversals.
 - Programa PIAE+.

A fi d'afavorir la formació integral de l'estudiantat de grau, les diferents activitats formatives organitzades per l'ICE es poden reconèixer com a **crèdits d'activitats universitàries**. Concretament, es convalidaran per 1 ECTS equivalent a 30 hores de formació (es poden fer en diferents convocatòries), en l'àmbit de competències transversals i/o desenvolupament personal.

3.1. Estratègies de formació de l'estudiantat de la Universitat

Els principis que es tenen en compte a l'hora de planificar la formació són els següents:

1. Mostrar coherència entre les estratègies de formació que s'empren i les que, en aquests moments, es considera que són més apropiades en l'àmbit universitari.
2. Contextualitzar la formació tenint en compte les diverses situacions i el tipus d'ensenyament, així com una visió plural de la formació.
3. Oferir el que siga prou i just en el moment escaient (JUST IN TIME).
4. Varietat i integritat en les estratègies. Totes les propostes han de tenir un últim objectiu, que és afavorir el desenvolupament acadèmic personal.
5. Combinar el que és experiencial, singular i biogràfic amb el social i col·lectiu. Perquè la formació aconseguisca ancorar-se en les pràctiques d'ensenyament i aprenentatge, convé considerar les experiències personals que són úniques, i que faciliten la connexió més directa amb les necessitats, els interessos, els problemes i les aspiracions de qui es forma. Però, alhora, caldrà estimular el treball col·laboratiu com una eina d'utilitat indiscutible per a propiciar una cultura de col·legialitat que facilite el canvi dins la institució universitària.
6. Fonamentar les diferents estratègies en la recerca sobre la seua pertinència i eficàcia.

3.2. Tipologies de formació

Les activitats formatives de l'ICE podem classificar-les segons els criteris següents:

a) Segons l'entorn **d'aprenentatge**:

- a. **Presencial**. Format tradicional de formació a l'aula.
- b. **En línia**. S'imparteix totalment a través de plataformes digitals de formació (Poliformat, Teams...) Pot ser **síncrona**, **asíncrona** o combinar totes dues opcions.
- c. **Semipresencial**. Combina la modalitat presencial amb la modalitat en línia.

b) Segons la **modalitat d'organització**:

- a. **Tallers**. Sessions de treball en les quals s'aborda un tema específic que motive l'estudiant a continuar aprofundint-hi, o que permeta resoldre qüestions puntuals relacionades amb els continguts. S'hi poden plantejar activitats.
- b. **Seminari web**. Presentació interactiva (d'una o dues hores) especialitzada en alguna àrea de treball, de què es debatrà posteriorment amb el grup assistent.
- c. **Jornada o seminari formatius**. Sessions de treball al voltant de qüestions candents de les quals cal tenir una visió àmplia; cal convidar a participar-hi diferents actors involucrats en el tema de què es tracte. Combina sessions síncrones (presentació de continguts amb aportacions dels participants) i un treball personal dirigit.

- d. **Trobades grupals.** Grups reduïts (amb un màxim de 8 estudiants) que es reuneixen periòdicament per abordar aspectes d'un tema determinat. S'estableixen diverses sessions i, entre sessió i sessió, es plantegen reptes que han de resoldre les persones participants.
- c) Segons l'àmbit **temàtic**:
- Aprentatge de competències:** mostren possibles escenaris d'aprenentatge que garantisquen una adquisició de competències i la seua transferència a diferents contextos.
 - Treballs acadèmics:** s'aborden aspectes claus relacionats amb la realització del TFG/TFM, així com qualsevol altre tipus de treball acadèmic.
 - Desenvolupament personal:** s'ofereix un conjunt d'activitats que milloren la consciència personal i el coneixement de la identitat amb l'objectiu d'impulsar i potenciar el desenvolupament d'habilitats personals.
 - Estratègies d'aprenentatge:** engloben tota una sèrie de procediments i recursos cognitius que l'estudiant ha de posar en marxa de cara a aconseguir un rendiment acadèmic òptim.
- d) Segons la **finalitat**:
- Proporcionar formació adaptada als diversos **perfils d'estudiantat** de cara a facilitar estratègies per a aplicar-les en la vida personal i acadèmica. En aquest sentit, l'ICE elabora el programa de formació "**Desenvolupament personal**" que s'estructura en tres convocatòries al llarg de l'any:
 - 1a convocatòria: cursos entre gener i març.
 - 2a convocatòria: cursos entre abril i juliol.
 - 3a convocatòria: cursos entre setembre i desembre.
 - Donar suport als **projectes institucionals**:
 - **Formació institucional: Pla integral d'acompanyament a l'estudiant (PIAE+).** Formació específica per a l'estudiantat de nou ingrés. Sessions de treball síncrones i/o asíncrones, en les quals l'estudiant haurà de fer les tasques plantejades a fi d'obtenir el certificat per a ser estudiant tutor el pròxim curs.
 - Competències transversals.
 - ODS.
 - Formació a demanda.** La pot sol·licitar un grup d'estudiants (amb un mínim de 15 participants) que mostren interès per un tema concret que siga competència del Gabinet d'Orientació Psicopedagògica Universitària (GOPU).

4. Sol·licituds/inscripcions

Les persones interessades a participar en la formació establida dins dels plans de formació s'hi han de preinscriure a través del Portal de formació contínua i permanent, dins dels terminis que es publiquen per a cada convocatòria.

Una vegada elaborada la relació del persones admeses a cadascuna de les activitats, se'ls enviarà una notificació de la seua acceptació. Qui no reba aquesta notificació s'entén que passa a la llista d'espera.

5. Criteris d'assignació de les places oferides

5.1. Formació del professorat

5.1.1. Tallers, seminaris web, seminaris i jornades

S'hi apliquen, per ordre de prioritat, els **criteris de selecció** següents:

- 1) Docents amb un menor nombre d'hores de formació rebuda per cada participant al llarg dels darrers cinc anys en tots els programes de formació oferits per l'ICE.
- 2) Participació en programes institucionals d'innovació educativa: EIQE i PIME.
- 3) Si, arribats a aquest punt, hi ha diverses persones en la mateixa situació en la llista d'admissió, es tindrà en compte l'ordre d'inscripció.

Assignarem un curs a cada sol·licitant, tractant que siga el triat com a primera opció en l'ordre de prioritats. Una vegada que s'haja efectuat l'adjudicació d'aquest primer curs al major nombre possible de sol·licitants, passarem a una segona volta, en la qual tractarem d'assignar la segona opció triada.

5.1.2. Mòduls i títols propis

L'accés a aquests programes té requisits propis, que es publicaran en les convocatòries corresponents.

5.2. Formació de l'estudiantat

5.2.1. Tallers, seminaris web, seminaris i jornades

L'estudiantat podrà seleccionar fins a 6 tallers en cada convocatòria de desenvolupament personal, dels quals s'assignarà un màxim de 4 per estudiant.

Es donarà prioritat a les situacions següents:

- 1) Assistents a l'assessorament psicopedagògic que ofereix el GOPU.
- 2) Participants en el programa institucional PIAE+.
- 3) Estudiants amb un menor nombre d'hores de formació rebuda l'últim curs acadèmic.
- 4) Si, arribats a aquest punt, hi ha diverses persones en la mateixa situació en la llista d'admissió, es tindrà en compte l'ordre d'inscripció.

Es farà una primera volta en què s'assignarà un curs a cada sol·licitant segons els que tenen prioritat, tractant que siga el triat com a primera opció en el seu ordre de prioritats. Una vegada que s'haja efectuat l'adjudicació d'aquest primer curs al major nombre possible de sol·licitants, passarem a una segona volta, en la qual tractarem d'assignar la segona opció triada.

5.2.2. Pla integral d'acompanyament a l'estudiant (PIAE+)

L'accés a la formació emmarcada en el programa PIAE+ té requisits propis, que es publicaran en la convocatòria corresponent.

6. Tipus de certificats

El certificat emès per a totes les modalitats d'organització és d'**aprofitament**, sempre que l'assistència siga, com a mínim, del 80%. A més, en aquelles activitats formatives en què s'indique expressament, cal fer correctament les tasques d'aprenentatge que proposen els docents.

7. Penalitzacions

Posat cas que algú no assistisca a la formació en què ha sigut admès o admesa, i atès l'alt índex de demanda de participar en les diferents accions formatives que hi ha, l'ICE es reserva el dret de prendre mesures de cara a futures convocatòries.

8. Avaluació dels plans de formació

Quan acaba cadascuna de les accions formatives, els assistents emplen una enquesta de valoració sobre com s'han desenvolupat. Les seues dades es tenen en compte a l'hora de dissenyar les futures convocatòries formatives.

9. Professorat responsable de l'activitat formativa

9.1 Selecció

El professorat que imparteix accions formatives a l'ICE se selecciona tenint en compte la seua preparació tecnicopedagògica i la seua especialització. En aquest sentit, col·laboren en la formació:

- **Personal intern a la UPV:**
 - Tècnics de l'ICE i d'altres àrees de la UPV: Biblioteca, ASIC, Unitat d'Igualtat, Centre de Cooperació al Desenvolupament, etc.
 - Professorat de la UPV.
- **Personal extern a la UPV.** Per a la contractació de formadors d'altres universitats o entitats de formació externes, es té en compte la seua experiència en formació dins de l'àmbit universitari.

9.2. Drets i deures

El professorat responsable **ha de** facilitar a l'ICE:

- **Abans de l'inici** de l'acció formativa:
 - Dades de contacte: cognoms, nom, número de DNI, número de telèfon mòbil i adreça electrònica.
 - Situació laboral.
 - Programa de l'acció formativa: objectius, continguts, metodologia, duració, modalitat formativa, dates i horari.
 - Recursos necessaris: programari que cal instal·lar als ordinadors (docent i/o estudiants), arxius que cal compartir a l'aula virtual (PoliformaT/Teams), fotocòpies, material de papereria...
 - Disposició de l'aula, posat cas que la formació s'impartisca en modalitat presencial.
- Una vegada que **haja acabat** l'acció formativa:
 - S'ha d'emplenar l'acta amb els APTES, NO APTES o NO PRESENTATS.

- En les actes de la formació emmarcada en un títol propi, s'ha de valorar amb una qualificació numèrica.
- Les actes s'han de remetre en un termini (màxim de 15 dies) de cara a complir amb el nostre compromís de qualitat cap als usuaris.
- Documentació signada per a poder fer el pagament de l'activitat.

El professorat **es responsabilitza** principalment...

- D'organitzar l'espai del PoliformaT: establir un primer contacte amb l'alumnat de cada activitat, disposar-hi els materials seleccionats, les tasques que cal fer...
- De complir l'horari establert per a cadascuna de les sessions.
- De desenvolupar correctament les sessions de formació: impartició, seguiment i avaluació.
- D'oferir a l'alumnat els materials pertinents per a l'aprenentatge.
- D'informar l'ICE de qualsevol incidència que es pugui produir en el desenvolupament de l'activitat.
- De recordar als estudiants que emplenen l'enquesta d'avaluació.
- De controlar l'assistència i emplenar l'acta amb les qualificacions dins un termini màxim de **set dies** comptadors des de l'acabament de cada activitat.

El professorat **té dret** a:

- Ser informat de qualsevol canvi en la programació de l'acció formativa.
- Obtenir un certificat de l'acció formativa.
- Rebre els resultats de les enquestes.

10. Drets i deures de l'alumnat participant en l'activitat formativa

L'alumnat admès a una acció formativa **cal que**...

- Curse la baixa de matrícula a través del portal de formació contínua i permanent posat cas que no pugui assistir a aquesta acció.
- Assistisca, com a mínim, al 80% de l'acció formativa per a poder obtenir el certificat d'aprofitament.
- Complisca els horaris establerts en les diferents sessions.
- Contribuísca al desenvolupament òptim de les sessions de formació: participació, realització de tasques, realimentació...
- Avalue l'acció formativa i qui l'ha impartida.

L'alumnat **té dret** a:

- Ser informat de qualsevol canvi en la programació de l'acció formativa.
- Rebre realimentació al llarg del desenvolupament de l'acció formativa.
- Disposar dels materials i recursos de suport emprats en l'activitat.
- Rebre protecció per a les seues dades personals segons la legislació vigent.
- Obtenir una certificació de l'acció formativa, sempre que complisca els requisits establerts.

11. Anul·lació d'accions formatives

Quan el nombre d'inscripcions no aconseguisca el mínim establert per a cada acció formativa o es done qualsevol altra circumstància externa de força major que n'impedisca el desenvolupament correcte, l'ICE l'anul·larà, tot informant-ne els implicats (docents i estudiants).

Si en lloc d'anul·lar l'acció formativa s'opta per posposar-ne la impartició, l'alumnat que ja hi va ser admès tindrà preferència en la nova matrícula.